

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC422

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T940

datum uitspraak 09/10/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

te voldoen door:

het Aartsbisdom [plaats],

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 4 oktober 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 22 augustus 2013 met zaaknummer 2012T940, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard en de brief d.d. 5 september 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 3 januari 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoeker is de schade van verzoeker schriftelijk onderbouwd bij brief van 10 juni 2014. Verweerder heeft bij brief van 23 juni 2014 medegedeeld af te zien van een nadere reactie op deze schadeonderbouwing. Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij mailbericht van 1 augustus 2014 heeft mr. Van Berckel namens verzoeker nadere informatie overgelegd bij brief van 11 september 2014, welke brief ter informatie is doorgestuurd naar verweerder. Verweerder heeft bij brief van 25 september 2014 laten weten af te zien van een inhoudelijk reactie.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de periode van [jaartal] tot [jaartal] seksueel misbruikt door wijlen [titel] [voornamen] [naam] (hierna: [naam]). [naam] was [functie] van de [stichting] te [plaats]. Na een verhuizing bezocht verzoeker de vijfde klas van de [school] in [plaats]. Via school kwam verzoeker in een koortje terecht. Verzoeker werd door [naam] uit het koortje geselecteerd en gevraagd allerhande klusjes te verrichten voor [naam]: helpen met voorbereidingen voor de mis, auto wassen en klokken luiden. Zodoende kwam verzoeker in contact met [naam].

Na dergelijke klusjes te hebben verricht, nam [naam] verzoeker mee naar de villa waar [naam] kamers had. Aldaar is verzoeker door [naam] seksueel misbruikt. Het begon met stoeien en aandacht geven, waarmee [naam] het vertrouwen van verzoeker probeerde te verkrijgen, maar dit onttaardde in seksueel misbruik.

Het seksueel misbruik bestond er uit dat [naam] verzoeker betastte, likte en zoende, waarbij hij probeerde in de mond van verzoeker te komen. [naam] ging altijd met zijn hand in de broek van verzoeker, waarbij diens geslacht werd betast. Vaak trok [naam] zowel zijn eigen broek als die van verzoeker naar beneden. Ook nam [naam] de penis van verzoeker in zijn mond en masturbeerde hij in het bijzijn van verzoeker. Het hierboven genoemde seksueel misbruik vond in de periode van [jaartal] tot [jaartal] meerdere keren per week plaats. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik net 12 jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 22 augustus 2013, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [naam] met zaaknummer 2012T940, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’, als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van 12 jaar.

- Het misbruik heeft gedurende een periode van een aantal jaren, te weten van [jaartal] tot [jaartal], plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen, masturbatie in het bijzijn van verzoeker.
- Het misbruik heeft zeer regelmatig, te weten meerdere keren per week, plaatsgevonden.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin verzoeker krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. Van Berckel voornoemd bij brieven 10 juni en 11 september 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brieven laten zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft ondanks het ernstige seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan, jarenlang normaal weten te functioneren. Hij was opgeleid tot [beroep] en heeft jarenlang in die functie gewerkt. De onderliggende psychische problemen ten gevolge van het seksueel misbruik heeft verzoeker in eerste instantie weten weg te stoppen. In de loop der jaren heeft verzoeker echter meer last gekregen van psychische problemen, die zich ook uitte in problematiek op het werk en in lichamelijke klachten. Hij heeft zich ziek gemeld, is gestopt met werken per [datum] en is ten slotte arbeidsongeschikt verklaard per [datum]. In de gesprekken die hij destijds heeft gevoerd in het kader van zijn uitval voor het werk, heeft verzoeker het seksueel misbruik nimmer kunnen benoemen. De ontstane arbeidsongeschiktheid is een rechtstreeks gevolg van het verzoeker aangedane seksueel misbruik. Door de arbeidsongeschiktheid heeft verzoeker vanaf april [jaartal] een Invaliditeitspensioen (IP) ontvangen ter hoogte van 50% van zijn gebruikelijke salaris. Dit IP is geëindigd per oktober [jaartal] (met ingang van zijn pensioengerechtigde leeftijd). Sindsdien ontvangt verzoeker een leeftijdspensioen van zijn werkgever, waarop tot [jaartal] zijn UWV-arbeitsongeschiktheidsuitkering werd gekort. Als verzoeker niet zou zijn uitgevallen voor zijn werk door de gevolgen van het seksueel misbruik, had hij tot [jaartal] kunnen werken en aansluitend bij een buitenlandse [werkgever] tot aan zijn [leeftijd] jaar. Het verlies aan arbeidsvermogen dat hij door de uitval voor zijn werk lijdt, wordt door verzoeker begroot op bijna €400.000,--.

De onderliggende reden van de psychische klachten (te weten het aangedane seksueel misbruik) blijkt genoegzaam uit de overgelegde medische verklaringen, aldus verzoeker. Daarnaast heeft verzoeker kosten gemaakt die voor zijn rekening zijn gebleven ter hoogte van €4.353,15.

Concluderend maakt verzoeker aanspraak op de maximaal te adviseren compensatie van €100.000,--.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven van 23 juni en 25 augustus 2014 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken, de brieven van 10 juni en 11 september 2014, is duidelijk geworden dat verzoeker de laatste jaren veelvuldig hulp heeft ingeroepen in verband met zijn psychische problemen die samenhangen met het hem in zijn jeugd aangedaan seksueel misbruik. Zijn huisarts, [naam], heeft verzoeker eind [jaartal] verwezen naar Stichting Centrum '45. Uit overgelegde brieven van Stichting Centrum '45 blijkt dat verzoeker sinds 2013 gesprekken/therapie heeft. Als diagnose wordt gesteld dat sprake is van een recidiverende depressieve stoornis die gedeeltelijk in remissie is. Verzoeker heeft ook alternatieve hulpverleners geraadpleegd. De voormalig huisarts van verzoeker, [naam], legt in zijn mailbericht van 10 maart 2014 een duidelijk verband tussen de relationele problemen van verzoeker en zijn seksueel misbruik ervaring.

De onmiskenbaar psychische gevolgen van het seksueel misbruik zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen tot vermogensschade hebben geleid. Op dat punt dient het causaal verband tussen de gestelde schade en het seksueel misbruik wel aannemelijk te zijn geworden.

4.6 Voor de Compensatiecommissie is echter niet aannemelijk geworden dat de uitval voor het werk en de daardoor ontstane arbeidsongeschiktheid van verzoeker vanaf september [jaartal] in een causaal verband staan met het verzoeker aangedane seksueel misbruik en de psychische gevolgen daarvan.

Uit de arbeidsdeskundige rapportage d.d. [datum] van [naam] (arbeidsdeskundige) en de verzekeringsgeneeskundige rapportage d.d. [datum] van [naam] (verzekeringsarts) blijkt dat verzoeker vanaf [datum] wegens [lichamelijke]-klachten voor 15-25% arbeidsongeschikt is verklaard. Sindsdien heeft verzoeker voor 80% gewerkt tot aan [datum]. Per die datum is verzoeker uitgevallen en per [datum] is hij volledig arbeidsongeschikt verklaard. Als reden wordt verergering van verzoekers chronische [lichamelijke]-klachten genoemd. Dat de toegenomen [lichamelijke]-klachten de uiteindelijke reden zijn voor de uitval, blijkt ook uit het overgelegde Arbo-dossier.

De Compensatiecommissie ziet geen aanknopingspunten om te kunnen concluderen dat de fysieke [lichamelijke]-klachten van verzoeker in verband staan met de psychische gevolgen van het verzoeker in zijn jeugd aangedaan seksueel misbruik. De verklaring d.d. 10 maart 2014 van [naam] (huisarts), die wel een verband legt tussen enerzijds het seksueel misbruik en anderzijds geestelijke en lichamelijke uitputting en de arbeidsongeschiktheid van verzoeker, vermag aan dit oordeel van de Compensatiecommissie niet, althans in onvoldoende mate af te doen. Aan de verklaring van [naam] als vroegere eigen huisarts van verzoeker, komt naar het oordeel van de Compensatiecommissie gelet op diens vertrouwensrelatie met zijn voormalige patiënt minder gewicht toe dan aan de uitgebreidere en meer onafhankelijke rapporten van de Arbo-dienst en de stukken van het UWV. Voor haar oordeel laat de Compensatiecommissie ook meewegen dat verzoeker -zo blijkt uit de verzekeringsgeneeskundige rapportage d.d. [datum]- zelf heeft verklaard dat hij bij een aangepast werkrooster met meer recuperatietijd voor zijn [lichamelijke]-problemen, nog wel zou hebben kunnen doorwerken. Ook verzoeker was toen kennelijk van oordeel dat zijn [lichamelijke]-problemen aanleiding waren voor zijn uitval voor het werk.

Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot de conclusie dat verlies aan arbeidsvermogen niet voor vergoeding in aanmerking kan komen.

De gemaakte kosten voor ondergane therapieën ter hoogte van in totaal circa €4.353,15 hebben gedeeltelijk betrekking op alternatieve geneeswijzen, ter zake waarvan het oorzakelijk verband met de gevolgen van het seksueel misbruik – althans op basis van de overgelegde stukken - niet duidelijk kan worden vastgesteld. De Compensatiecommissie zal de gestelde kosten daarom slechts gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking laten komen en dit verwerken in het onder 4.7 geadviseerde bedrag voor smartengeld.

4.7 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat als ‘uitzonderlijk misbruik’ heeft te gelden, recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld als smartengeld, maar ook voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, zoals de gemaakte kosten voor behandelingen, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.8 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €40.000,- voor materiële en immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.9 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €4.683,18 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. In deze nota zitten de kosten verwerkt (verschotten) die zijn gemaakt voor het aanvragen van medische verklaringen van de huisarts, Centrum '40-'45 alsmede voor de rapportage van het Instituut voor Psychodrama. De Compensatiecommissie ziet redenen om de in rekening gebrachte kosten van €500,- voor de rapportage voor Psychodrama niet voor vergoeding in aanmerking te laten komen, gelet op de hoogte van die factuur in samenhang bezien met het feit dat deze rapportage niet is aan te merken als een rapportage ex artikel 20 van de Compensatieregeling, die in opdracht van de Compensatiecommissie is opgesteld. De Compensatiecommissie is daarom van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand (inclusief een deel van de kosten voor medische verklaring) het bedrag van €4.183,18 voor vergoeding in aanmerking dient te komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €40.000,- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €4.183,18 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand (en verschotten).

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 09/10/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter